

Generalforsamling i Odense Lærereforening den 18. marts 2021

Mundtlig beretning af Anne-Mette Kæseler Jensen

Verden har længe været af lave pga. af coronaen og meget har måttet løses anderledes. Det gælder også den mundtlige beretning, som vil være kortere og dermed når omkring færre temaer og nuancer. Prioriteringer betyder, at noget må udelades, og det er svært, for der er mange vigtige dagsordener både for folkeskolen og de mindre medlemsgrupper.

Folkeskolen i Odense lider fortsat under de årvise massive besparelser. Besparelserne har haft store konsekvenser og trukket lange spor efter sig. Selvom det er lykket at skabe et vendepunkt især pga. pengene fra skattestigningen, så viser de seneste tal desværre, at Odense fortsat halter markant efter de andre fem storbyer og fortsat også med en bundplacering på Fyn. Det kan ikke fortsætte!

Ved de seneste budgetter har man politisk - igen og igen - vedtaget investeringer i folkeskolen i Odense. Forældre, elever, lærere og andre borgere er blevet forvisset om, at *nu* er det folkeskolens tur, *nu* skal der investeres i byens børn, *nu* skal børnene ikke længere betale prisen. Men mens der er givet med den ene hånd, har der været delt nye og gamle besparelser ud med den anden hånd.

Besparelserne har haft alvorlige konsekvenser, selvom I yder en kæmpe indsats, som lærere, for at lykkes med undervisningen. Nogle konsekvenser kan måles, andre kan ikke. Eksempelvis viser den seneste kvalitetsrapport et fald i karaktergennemsnittet i de obligatoriske prøvfag – et snit som i forvejen ligger under landsgennemsnittet. Odense har ikke nået målet om, at 80 % af eleverne skal være gode til læsning og matematik – og i matematik falder andelen af de dygtigste elever på alle klassetrin.

Odense kan ikke bortforklare situationen med, at vi har en anden elevsammensætning. Det har de øvrige storbyer også. Odense kan ikke blive ved med at sige, at vi er på vej ad den rette sti. I omkring 10 år har børnene i Odenses folkeskoler ventet. De får ikke deres skoletid igen. De skal ikke vente længere. Det er tvingende nødvendigt, at der aftales en økonomisk genopretningsplan for folkeskolen i Odense – *nu* - på samme måde, som der er tilført penge til renovering af skolebygningerne. Ros til den plan – det er i høj grad også tiltrængt. Men bygningerne kan ikke stå alene – indholdet, det der har en afgørende betydning for elevernes udbytte af undervisningen, det er alfa og omega. Vi skal have en folkeskole, der er en storby værdig.

Odense Lærereforening har arbejdet for at få lukket de to store økonomiske huller, som har udhulet skolebudgetterne i årevis – henholdsvis på det specialiserede socialområde og på visitationsmodellen til specialundervisning. Det har også en stor betydning for mange af vores medlemmer, der ikke arbejder i folkeskolen. Det lykkedes at få lukket hullerne ved sidste budget, selvom der fortsat skal holdes fast, så der ikke igen opstår et nyt underskud fremadrettet.

Nu ligger muligheden for reelt at investere i folkeskolen lige for. Kære politikere: Grib muligheden – den er her nu, den må ikke tabes.

Mange politikere har da også på det seneste udtalt, at *m* er det folkeskolens tur. Politisk omtales folkeskolens manglende økonomi nu endda som en ren tilståelsessag. Det kræver en reel investering – uden andre besparelser – på ca. 100 millioner at komme op på niveau med de øvrige storbyer. Det svarer til ca. 1 % af kommunens økonomi. De penge skal findes – og det er muligt, hvis der er politisk vilje. Om viljen er der, vil vise sig ved budgetforhandlingerne. Der er kommunalvalg til efteråret. Lad os arbejde for at krydset skal sættes ved en konkret og reel økonomisk genopretningsplan for folkeskolen. Ikke flere ord og lange udsigter – men handling nu. Vi ved, at folkeskolen- vores børns fremtid - spiller en stor rolle, når krydset skal sættes.

D. 6. januar indgik Odense Lærerforening en aftale om lærernes arbejdstid med Odense Kommune på folkeskoleområdet. Vi har siden arbejdet vedholdende på at få en tilsvarende aftale på CSV og forventer, at den meget snart er på plads. Det var lange og svære forhandlinger, men det lykkedes at fastholde den centrale arbejdstidsaftale – kaldet A20 og at få bygget lokale elementer ovenpå – særligt vigtigt ”5-timerspuljen” fra vores tidligere lokalaftale. Men en ting er ord i en aftale. Det helt afgørende er, at få den kulturforandring, som er intentionen med den nye aftale, til at gøre en positiv forskel i det daglige arbejde på skolerne. Det kræver en stor indsats, som vi arbejder intenst med på mange fronter.

Kernen i aftalen er beskrevet som ”et forpligtende samarbejde, der understøtter lærernes muligheder for at kunne udøve deres professionelle dømmekraft og at kunne lykkes med opgaven.” Intentionerne er foldet ud i aftalen. I Danmarks Lærerforening arbejder vi alle for, at aftalen bliver til virkelighed i samarbejde mellem parterne, med jer som tillidsvalgte og lærerkollegier. Jeres involvering er afgørende og jeres løbende opbakning til tillidsrepræsentanten er en forudsætning for, at vi lykkes med at nå målene i A20. Vi når ikke i mål år et, men både parterne og DLF lokalt og centralt arbejder med og følger aftalens udmøntning løbende. Jeg vil her fremhæve et par væsentlige fokuspunkter.

- Det første punkt jeg vil uddybe er forberedelsen af undervisningen.

Forberedelse er endelig igen anerkendt som afgørende for kvaliteten i undervisningen.

Hvis man søgte på ordet ”forberedelse” i Lov 409 fremkom det 0 gange. Hvis man søger på ”forberedelse” i A20 fremkommer det 20 gange – og dertil et antal gange i vores lokale udbygning af aftalen.

Undervisningsforberedelsen, som Lærerkommissionen kalder lærernes forberedelse og efterbehandling af undervisningen, skal nu prioriteres. Undersøgelser viser – og I har selv mærket det på egen krop – at forberedelsen er blevet et residual, det der er til rest til sidst, det der er blevet nedprioriteret og er forsvundet i løbet af skoleåret. Det skal ændres. Derfor skal bøtten vendes.

Først skal I på skolerne finde et rimeligt forhold mellem undervisning og forberedelse. Og det er nu skrevet i aftalen, at ”det er ledelsens ansvar i samarbejde med læreren, at lærerens forberedelsestid ikke nedprioriteres og forsvinder i løbet af normperioden”- altså skoleåret.

Derefter skal I på skolerne foretage en prioritering mellem resten af opgaverne, så der bliver sammenhæng mellem lærernes arbejdstid og opgaver.

Det kan altså ikke først være alt det andet, der prioriteres – og så er forberedelsen det, der er til rest – som mange har oplevet indtil nu.

Prioritering fremhæves derfor igen og igen i aftalen. For når der ikke følger flere penge med, og forberedelsen skal prioriteres og igen er anerkendt som afgørende for kvaliteten af undervisningen, så er der andre opgaver, der må nedprioriteres eller helt udgå. Balance mellem tid og opgaver er altafgørende for både kvalitet og arbejdsmiljø.

Udover prioritering af forberedelsen er gennemsigtighed et af hovedformålene, som de centrale parter også vil evaluere. Der skal tid på opgaver, som skønnes til mindst 60 timer. Men lige så vigtigt

gælder det for alle opgaver, at ”opgaverne skal fremgå af opgaveoversigten med en så tilstrækkelig detaljeringsgrad, at opgaveoversigten kan danne grundlag for, at ledelse og lærer sammen kan vurdere sammenhængen mellem lærerens tid og opgaver.”

- Det andet jeg vil fremhæve fra A20 er, at der igen er respekt for lærernes professionelle dømmekraft.

Det kræver en kulturforandring, at vores lærerprofessionelle faglighed igen skal afspejles i beslutninger og prioriteringer. Lov 409 blev til i en tid, hvor der herskede en styringsledelsestankegang. Nu skal de gode løsninger igen findes i et forpligtende samarbejde mellem ledelse, TR og lærerkollegiet.

Coronaen har haft ubeskrivelige negative følger, men den har også været med til at genskabe respekt for lærernes professionelle dømmekraft – og den har skabt et øget fokus på, at hjemmearbejde og virtuelt samarbejde kan have store fordele.

Det sidste jeg vil komme omkring i den mundtlige beretning er inklusionen. Inklusionsdagsordenen trækker tunge vekslers igen og igen. Der er ikke resurser nok til at lykkes med inklusionen. Det gælder i høj grad også på Dansk som Andetsprogs området. Det rammer både de børn, der har det svært og resten af klassen. Og det rammer mange lærere hårdt, når man oplever at blive overladt til sig selv med en uløselig opgave. I Odense Lærerforenings sidste inklusionsundersøgelse svarer 82 % af lærerne, at de har elever med særlige behov, der ikke får den nødvendige støtte i undervisningen.

Der er gennem tiderne opfundet mange forfejlede forsøg på at finde smarte løsninger på inklusionen, der ikke kostede noget – ofte endda tænkt i et besparelsesøjemed. Både almenundervisningen, specialområdet og DSA-undervisningen har været igennem massive besparelser, ca. 20 % færre lærere gennem de sidste 10 år, længere skoledage, flere elever med sværere udfordringer. Det hænger slet ikke sammen. De gode løsninger koster penge, der findes ikke discountmodeller.

Igen har tiden med corona vist omverdenen, hvad vi, som lærere, godt vidste - kortere skoledage med mindre klasser og hold med to lærere har givet helt andre muligheder. Odense Kommune har mulighed og frihed til mindre ændringer i forhold til skoledagens længde – men der skal også påvirkes landspolitisk. Under alle omstændigheder så skal der investeres, så der ansættes flere lærere og lærere med specialundervisningskompetence, og der skal være større mulighed for PPR til at støtte op om inklusionen. Det er helt afgørende, at inklusionen tænkes ind i genopretningsplanen. Folkeskolen skal sikres muligheder for at løfte *alle* børn.

- Give dem lyst til at lære, fremme den enkelte elevs alsidige udvikling, skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.
- Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Folkeskolelovens formål og folkeskolen er fælles. Det er den enkelte kommunes ansvar at skabe den. Odense skal med i front. Det kræver, at pengene findes ved budgetforhandlingerne. Vær med til at sætte folkeskolen på dagsordenen – der er kommunalvalg i november. Sæt kryds ved en økonomisk genopretningsplan for folkeskolen i Odense.